

नचेति शूराः परवित्तं जित्वा परसीमामुल्लंघ्य स्वनगरं प्रतिनीत्वापि न श्लाघते त्वंतु एतेषां मेकतममप्यकृत्वा कथं से अतो निर्लज्जोसीति भावः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ यदुक्तं नैते महाभये प्राप्ते संप्रष्टव्या इत्यादिना ब्राह्मणानां भोजनादावेव कौशलं न युद्धे इति तत्र तवापि वैश्यत्वान्न युद्धे सामर्थ्यमस्तीति दर्शयिष्यन् वर्णानां कर्माणि विभजते चातुर्वर्ण्यस्येत्यादिना ॥ ४ ॥ ५ ॥ वित्तान्यधिगम्य कृष्यादिनेति शेषः ब्रह्मकर्माणि वेदोक्तकर्माणि आधानादी

अश्वत्थामोवाच न च तावज्जिता गावो न च सीमांतरंगताः ॥ न हास्ति न पुरं प्राप्तास्त्वं च कर्णविकथसे ॥ १ ॥ संग्रामांश्च बहू जित्वा लब्ध्वा च विपुलं धनं ॥ विजित्य च परां सेनां नादुः किंच न पौरुषं ॥ २ ॥ दहत्यग्निरवाक्यस्तु तूष्णीं भाति दिवाकरः ॥ तूष्णीं धारयते लोकान्वसुधासचराचरान् ॥ ३ ॥ चातुर्वर्ण्यस्य कर्माणि विहितानि स्वयं भुवा ॥ धनं यैरधिगंतव्यं यच्च कुर्वन्नदुष्यति ॥ ४ ॥ अधीत्य ब्राह्मणो वेदान्याजयेत यजेत वा ॥ क्षत्रियो धनुराश्रित्य यजेच्चैव न याजयेत् ॥ ५ ॥ वैश्योधिगम्य वित्तानि ब्रह्मकर्माणि कारयेत् ॥ शूद्रः शुश्रूषणं कुर्यात्त्रिषु वर्णेषु नित्यशः ॥ वंदनायोगविधिभिर्वैतसीं वृत्तिमास्थितः ॥ ६ ॥ वर्तमानायथाशास्त्रं प्राप्य चापि महीमिमां ॥ सत्कुर्वन्ति महाभागा गुरुन्सुविगुणानपि ॥ ७ ॥ प्राप्य द्यूतेन कोराज्यं क्षत्रियस्तोषुमर्हति ॥ तथानृशंसरूपो यंधार्तराष्ट्रश्च निर्धृणः ॥ ८ ॥ तथाधिगम्य वित्तानि को विकल्पे द्विचक्षणः ॥ निरुत्या वंचनायोगैश्चरन्वैतंसि को यथा ॥ ९ ॥ कतमं द्वैरथं युद्धं यत्राजैर्धीर्धनं जयं ॥ न कुलं सह देवं वा धनं येषां त्वया हतं ॥ १० ॥ युधिष्ठिरो जितः कस्मिन् भीमश्च बलिनां वरः ॥ इंद्रप्रस्थं त्वया कस्मिन् संग्रामे निर्जितं पुरा ॥ ११ ॥ तथैव कतमद्युद्धं यस्मिन् कृष्णाजिता त्वया ॥ एकवस्त्रासभां नीतादुष्टकर्मन्त्रजस्वला ॥ १२ ॥

निकारयेत् स्वार्थे णिच् ॥ ६ ॥ वर्तमाना इति न्यायेन पृथिवीं जित्वापि संतो विगुणानपि गुरुन्सत्कुर्वन्ति त्वंतु अन्यायेन पांडवं जित्वा साधून्पि गुरुन्निंदसीति भावः ॥ ७ ॥ एतदेवाह प्राप्येति निर्धृणो निर्लज्जः ॥ ८ ॥ निरुत्या शास्त्रेण वंचनायोगैः छद्मोपायैः वीतं सो बंधनो पायस्तेन जीवतीति वैतंसि को व्याधः ॥ ९ ॥ १० ॥ इंद्रप्रस्थं तत्स्थाः पांडवाः ॥ ११ ॥ १२ ॥